

Критерії оцінювання з громадянської освіти

Рівень досягнень	Б а л и	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
ПОЧАТКОВИЙ	1	Фрагментарне розуміння базових соціальних норм; розпізнавання окремих понять лише за допомогою вчителя.	Відтворення простих визначень (наприклад, що таке правила) під безпосереднім керівництвом.	Потребує постійної сторонньої допомоги, підказок, опорних схем чи шаблонів.	Пасивна участь; не може висловити власну думку щодо ситуації.	Уміння виявляються вкрай епізодично; наявні грубі концептуальні помилки.
	2	Розрізнення найпростіших суспільних явищ (школа, родина) з підказкою.	Виконання найпростіших репродуктивних завдань (називання прав чи обов'язків).	Працює виключно за зразком, повторює готові фрагменти тексту.	Відповідає односкладовими репліками на запитання.	Менше 20% правильних відповідей.
	3	Елементарне уявлення про правила поведінки в суспільстві.	Переказ найпростішого фрагмента параграфа з опорою на навідні запитання.	Мінімальна ініціатива під час виконання завдань репродуктивного рівня.	У діалозі бере участь пасивно, потребує стимуляції.	Успішні виконання фіксуються рідко, переважно випадково.
СЕРЕДНІЙ	4	Розуміння загального призначення соціальних інститутів (держава, закон, медіа) за шаблоном.	Переказ навчального матеріалу з допомогою учителя; базові навички роботи з текстом.	Діє за готовим алгоритмом або зразком; самостійність обмежена.	Намагається відповідати, мовлення просте, є труднощі в аргументації.	Виявляється нерегулярно, у стандартних типових ситуаціях.

	5	Самостійне (але поверхнєве) виділення головних прав і свобод людини.	Надання найпростішої оцінки життєвим ситуаціям; розрізнення понять моралі й права.	Самостійно виконує типові репродуктивні завдання.	Будує прості речення, бере участь у фронтальному опитуванні.	Правильно в типових, знайомих навчальних умовах.
	6	Послідовний переказ тексту підручника; усвідомлення ролі громадянина в суспільстві.	Характеристика суспільних явищ за допомогою запитань учителя.	Переважно самостійна робота за визначеним алгоритмом.	Грамотно висловлює думки у межах мінімального громадянського словника.	Стабільно у звичних умовах навчальної діяльності.
ДОСТАТНІЙ	7	Глибоке знання соціально-політичних понять (демократія, толерантність, права дитини) та контексту.	Самостійний розбір практичних кейсів з опорою на правила і закони; робота з джерелами інформації.	Самостійно аналізує умови життєвих завдань, знаходить потрібну інформацію.	Послідовно будує усні та письмові висловлювання, дискутує, слухає інших.	Регулярно й системно у стандартних та змінених ситуаціях.
	8	Логічний аналіз соціальних процесів; порівняння різних точок зору на суспільні проблеми.	Пояснення ролі медіаграмотності та критичного мислення; аргументація своєї позиції.	Працює автономно, здійснює самоконтроль за допомогою довідкових матеріалів.	Висока культура комунікації, ефективна взаємодія у груповій роботі.	Висока стабільність застосування навичок соціальної взаємодії.
	9	Вільне орієнтування в питаннях громадянського суспільства, прав людини та	Виконання аналітичних і практичних завдань (мініпроекти, кейс-стаді,	Повна автономність; самостійне виявлення та виправлення помилок у	Активно бере участь у дискусіях, аргументовано захищає	Систематичний, упевнений і правильний

		економічної грамотності.	медіааналіз)	міркування х.	свою позицію.	й вияв умінь.
ВИСОКИЙ	10	Глибоке розуміння складних суспільних процесів (взаємодія влади і громадянина, протидія маніпуляціям)	Критичне оцінювання інформації, створення власних проєктів соціальної дії.	Висока самостійність, планування ініціатив у нестандартних умовах.	Аргументовано веде конструктивну дискусію, демонструє повагу до опонентів і толерантність.	Стабільно й безпомилково в будь-яких ситуаціях.
	11	Володіння понятійним апаратом курсів суспільствознавчого спрямування; застосування знань на практиці (у школі, громаді).	Творча інтерпретація громадянських проблем; побудова оригінальних суджень і соціальних ініціатив.	Повна навчальна автономність, гнучкість мислення у нестандартних життєвих ситуаціях.	Майстерно володіє жанрами публічного виступу (есе, дискусія, презентація проєкту).	Стабільний високий показник громадянської компетентності.
	12	Енциклопедичні, системні знання про права людини, демократію та ринкову економіку; висока соціальна активність.	Нестандартне розв'язання складних соціальних завдань, реалізація значущих громадських ініціатив.	Абсолютна автономність, здатність до глибокої рефлексії, самооцінки та громадянської свідомості.	Віртуозне володіння соціальною лексикою, здатність надихати й організовувати команду.	Постійний, творчий, бездоганний вияв сформованих умінь на найвищому рівні